

DARWIN, libretto

Scene 1

Annies gravsted. Charles og Emma

Emma

godt vi har hinanden elskede
her midt i sorgen over det som ikke måtte ske
men som alligevel skete selv om jeg bad til Gud
fra det dybeste sted i min sjæl om at Annie måtte leve

Charles

vores lyse Annie følsom og hengiven
altid tæt på dig og mig
husker du da hun var helt spæd?
hun ku kæle for din arm i timevis

Emma

hvis bare jeg fjernede mig lidt begyndte hun at græde

Begge

husker du? stille følsom og hengiven
hun var fuld af liv
let på mange måder
hun skulle bare se på mig
husker du? det husker jeg
når hun så på dig var det som at se solen stå op

Emma

husker du når hun kom løbende med snus til dig
ned af trappen i al hemmelighed?

Charles

det husker jeg
lyden af hendes skridt ned af trappen

Emma

jeg husker lyden af hendes bare fødder og frække blik
hun vidste hun gjorde noget hun ikke måtte for mig
godt vi har hinanden elskede

Charles

ned af trappen ind til Daddy
hun var fuld af spillopper
hun vidste hun gjorde noget hun ikke måtte for dig
godt vi har hinanden elskede
godt vi har Annie her mellem os midt i sorgen

Emma

har vi Annie mellem os Charles?
du var her jo da hun døde
det sidste minde jeg har er da du bærer hende ud til vognen
og I kører væk

Charles

hun sov stille ind jeg forsikrer dig

Emma

jeg svigtede jer ved at blive hjemme.
jeg læste dine breve igen og igen
hvert ord tog jeg ind læste det højt
men ordene blev til støv
og rytmen i dit sprog blev til dybe udstrakte klange
fyldt med smerte og fortvivlelse
fortæl det igen så tror jeg min sjæl får fred

Charles

Emma jeg har det ikke så godt og jeg har jo...

Emma

...vil du ikke nok?
jeg har brug for det Charles
jeg har brug for at høre det igen

Charles

Dr. Gully blev hos os den første nat
hendes puls var så svag at jeg troede at...
du ved hvad jeg mener
hun var så bleg og trak vejret så langsomt
at jeg ind i mellem frygtede det var sidste gang
hen mod morg'nen blev hun urolig og kastede op
grøn væske i store mængder lissom når jeg er syg
til sidst ku hun kun få vand i sig
”tak far” var de sidste ord inden det var forbi

Emma

intet er forbi

Charles

jeg vil ikke tale om det nu
Annie er død jeg savner hende
og det smerter at være her igen et år efter
men hun er død
det er forbi

Emma

du tar fejl

Charles

jeg sveder og har ondt i hovedet
mine hænder ryster hver gang du taler om at intet er forbi
du kendte min holdning før vi blev gift
jeg kan ikke forholde mig til evigheden Emma det ved du
jeg kan forholde mig til det vi kan se
til livet omkring os
ikke efter os

Emma

men hvad med Annie?

har du tænkt på det?

har du tænkt på hvor hun er når hun ikke er her hos os?

Charles

jeg magter ikke den her samtale Emma
vil du med tilbage til klinikken?
jamen så går jeg

Emma

jeg blir her lidt endnu
Charles ud

Emma

tag dig ikke af Daddy
du kender ham Annie
nogen gange er han lidt ved siden af sig selv
jeg ved han savner dig det hørte du selv
men du er hos os hele tiden
fra morgen til aften fra nat til dag
og jeg ved du har det godt der hvor du er
vi er her hvor nat og dag veksler med hinanden
du er der i det evige lys min øjesten
i det evige lys fra Gud
et lys der får døden til at vige
en kraft så stor bare man tror så er den der
kraften der får selv den golde ørken til at blomstre
når man tror at livsmuligheden er udtømt
flyder kilden i det stille dyb
og forvandler det døde til evigt liv
bare man tror flyder denne kilde med Gud i hjertet
Annie jeg ønsker jeg dig fred og glæde til vi ses igen
min elskede Annie
vi ses igen når tiden er inde
til et kærlig gensyn i lyset fra Gud

DARWIN, libretto

Mellemspil 1

Kor

der findes en kraft
som altid står på spring
som gælder for alt
alt levende i verden
kampen for at overleve
overleve i en verden
hvor dødens princip hersker
kampen for tilværelsen
er hård og ubarmhjertig
den gentagne kamp
for at give livet videre hersker
den sejrende æder
af andre som kæmper
som æder atter andre
den samme kamp i en verden
hvor dødens princip hersker

DARWIN, libretto

Scene 2

Badet på dr. Gullys klinik. Charles og to badesvende

Charles

hallo hvor længe skal jeg sidde her?

hallo hvad laver I?

ufatteligt at de bare lader mig sidde her alene

jeg rejser hjem i dag

jeg må leve med min svage krop

i stedet for at fryse ihjel

så hellere dø derhjemme i en seng

end kvæles i mit eget bræk omgivet af dovne badesvende

hallo hvor bliver I af?

vil I ha jeg skal dø?

To badesvende ind

hvor længe skal jeg være spærret inde?

I skal ikke tysse på mig

I skal bare svare mig kort og kontant

hvor længe skal jeg være spærret inde?

Badesvend 1

det afgør lægen Mr. Darwin

Charles

så hent ham - nu

Badesvend 2

det kan vi ikke

Badesvend 1

det er lægen der afgør

hvornår han vil tilse Dem Mr. Darwin

Charles

jamen...

Badesvend 2

ikke noget jamen

Badesvend 1

det er lægen

Badesvend 2

deres ven

Charles

han er ikke min ven

Badesvend 1

jamen...

Charles

ikke noget jamen

slip mig løs

Badesvend 1 & 2

jamen

Charles

jamen hvad....

Badesvend 2

jamen gør som vi siger

Badesvend 1 & 2

det er lægen der tar den beslutning

vi gør alt for at gøre Dem rask Mr. Darwin

Charles

så hent ham!

Badesvend 2 ud

af og til ville jeg ønske

at jeg bare var en sommerfugl

uden de store tanker

andet end at bevæge mig frit gennem luften

en varm sommerdag

uden nogen anelse om hvorhen og hvorfra

alene i luften

uden at spilde tiden

med at få livet til at flyde

sammen med en kvindes liv

som når to floder med hvert sit udspring

langt fra hinanden

mødes og blir til et

Badesvend 2 ind med tilladelse fra dr. Gully til at gøre

Darwin fri

af og til ville jeg ønske jeg bare var en sommerfugl

fri for tanken om at forstå hvorfra og hvorhen

DARWIN, libretto

Mellemspil 2

Kor

alle levende organismer er beslægtede med hinanden
som grenene på et stort træ
de grønne kviste med knopper er levende
de visnede grene fortæller om de arter der døde ud
et mønster af forgreninger som forbinder gammelt og nyt
et mønster der fortæller om den dybeste urtid
og den nærmeste nutid et mønster af et før og et nu
et mønster på livets princip

DARWIN, libretto

Scene 3

En stue i Downs. Emma og James, senere Charles

James

Charles satte mig i gang med at læse
om kampen mellem hannerne om hunnernes gunst
mon jeg skal ligge noget i det?

Emma

de sidste par dage har ikke været så gode
ind i mellem ville jeg ønske
han bare ville sætte det sidste punktum
men han bliver ved med at ændre i teksten
han bliver syg til sidst
når I er sammen på tomandshånd
taler han så om udgivelse?

James

når jeg bringer det på bane vrisser han af mig
tror du han holder bogen tilbage
fordi I ser forskelligt på livet?

Emma

det er døden vi er uenige om

James

og livet efter døden?

Emma

tror du virk'lig han holder bogen tilbage af hensyn til mig?

James

jeg ved det ikke hvad tror du?
har I talt om det?

Emma

tror du virk'lig at det er grunden?

Begge

hvem ved hvad han tænker inderst inde

Emma

vi taler aldrig om det
vi taler kun om Annie

Charles ind

Charles

om Annie?

Emma

gensynet efter døden

Charles

findes ikke

Emma

hvis bare han ville forstå

at jeg vil være sammen med ham efter døden

James

det er der da forhåbentlig længe til

Emma

ingen ved hvilken tid der er udmålt til hin enkelte

Charles

jeg sidder midt i min bog
og så bringer hun døden på banen

James

forstår du hvor svært det er
at forstå hvordan livet på Jorden former sig?
og samtidig vide at intet varer evigt

Charles

af og til rammes jeg af angst for at dø midt i i det hele
hvem ved om der er længe til?

Emma

bare du ville tale om hvad der sker for vi to efter døden

Charles

jeg tror på den verden jeg er omgivet af
og som omfatter dig James min bedste ven
og dig Emma som jeg elsker så højt

James

I gør jer for mange tanker om livet
måske du skulle skåne Emma lidt
og sætte det sidste punktum i bogen

Emma

bare du ville tale om hvad der sker for vi to efter døden

Charles

I er mine to nærmeste
tak Emma fordi du er til
og tak James for det samme
I må ikke tro at jeg snart skal dø
selv om min krop er svag
og jeg har et nervøst gemyt
føler jeg mig frisk for tiden
men det kan jo ske Emma
og så må du og James udgive bogen
vil I love mig det?

Emma

er det for at skåne mig at du vil vente?

James

selvfølgelig vil vi sørge for at din bog blir udgivet
havde du regnet med at din viden skulle forblive hemmelig?
men ærligt talt bedste ven for det er du
hvad er det der holder dig tilbage?
hvorfor er det du tøver?

Charles

ikke alle ser videnskaben som den højeste erkendelse
for nogle rangerer tro højere end sandhed

Emma

tro kan ikke måles
tro handler ikke om sandhed
den handler om sjælelig vished
en vibration i livet som forbinder os med noget større
selv om naturen har sine egne love
kan både mennesker og dyr ha en sjæl
der finder trøst og kraft i troen på Gud og et liv efter døden

Charles

ku vi ta den samtale en anden dag hvor jeg er mere oplagt?

Emma

som du vil

Emma går

Charles

jeg kan ikke følge hende
jeg sårer hende
fordi jeg ikke tror som hun tror
jeg kan ikke
og vil ikke gøre vold på mig selv
så det er tungt indimellem
virkelig tungt
med denne forskel mellem Emma og jeg
og jeg tror næppe
at vi nogen sinde overvinder den

DARWIN, libretto

Scene 4

Stuen i Downs. Charles og Emma.

Charles

på en måde ville jeg jo gerne

Emma

ville hvad gerne

Charles

følge dig i din tro

om ikke andet for at vise dig min kærlighed til dig

og min taknemmelighed for alt hvad du har givet mig

Emma

så længe du har ønsket har jeg ikke opgivet håbet

Charles

jeg ønsker ikke at slukke dit håb

men den tekst Emma

jeg har svært ved at acceptere den

den taler om et helvede

at os der tvivler eller har vanskeligt ved at tro

at vi skal visne bort som grene på et træ

og kastes i ilden og brænde op

Emma

men sådan er teksten

Charles

den læresætning betyder at både min far og jeg

at de fleste af mine venner skal fortæres i flammerne

jeg har svært ved at du med dit skarpe blik for sandheden

kan tro at dette er sandt

Emma

det har jeg aldrig gjort

jeg ved ikke om teksten er sand

men den afslører det værste der kan ske for mig

at du forsvinder for mig

at du skal lide i døden og brænde op

Emma

der brænder en ild i mig

du har vakt begæret i mig

begæret efter altid at gå den samme vej som du

din kraft din lethed

din saft din tyngde

hvor blir den af når vi en dag skal skilles i døden

mit hjerte lukkes når du siger du ikke kan tro

hvad er det i dig der ikke vil gå den vej

som jeg vil gå sammen med dig?

du havner i helvede

hvor den kolde vind hersker midt på dagen

hvor solen er sort når månen står højest på himlen

og den brændende ild fortærer din sjæl

i livet findes der glæde

i døden findes der glæder hvis bare du ville tro

at Krist stod op af døde og gav os det evige liv

bliv hos mig elskede

bliv hos mig for evigt

Charles

jeg lover at blive hos dig for evigt

så må vi bare se at bli' enige om

hvad vi forstår ved evigheden

Emma

uforbederlig

Charles

det samme ord kan vist bruges om dig

og så må vi se om evigheden bringer det samme som nuet

måske lidt kærtegn

måske et kys

måske et bid i min øreflip

en negl på min ryg

dit smukke hår på mit bryst

Emma

Hvis du vil må du gerne løsne mit hår

og vise mig lidt af din sans for at alt i livet

ikke kun er en kamp for overlevelse

tag skjorten af smukke mand

så finder jeg kassen

fjer eller olie ?

Charles

den blå fjer fra klippeduen

Emma

lad mig mærke din kraft

din vilje

som den alligator du skriver om i din bog

der danser sin vildeste dans for at vække hunnens begær

DARWIN, libretto

Mellemspil 3

Kor

nye arter dukker langsomt frem
gamle former fortrænges
hvad forbinder det gamle med det ny?
fossiler i tusindvis
men samlingen er ufuldendt
linjerne er brudte
når havbunden hæver sig
når havbunden ligger stille
opstår blanke sider i livets historie

DARWIN, libretto

Scene 5

Stuen i Downs. Charles og Emma, senere James

Charles

har jeg ikke sagt at jeg gerne vil være alene?

Emma

jeg sku bare...

Charles

du gør det bare værre med at vimse rundt herinde

James ind

bedste ven

aldrig har jeg haft mere brug for din støtte end nu

Emma

du må være sulten efter rejsen

Charles

det kan vente

James

jeg siger nu aldrig nej til hvad Emma har at byde på
det gør du vist heller ikke

Emma ud

Charles

er der ingen der fatter situationens alvor?

James

hvad er det for en katastrofe der er hændt dig?

Charles

Wallace

Alfred Russell Wallace har sendt mig

et fornemt videnskabeligt arbejde

problemet James

problemet er

at han har den samme teori som jeg

hør her:

“livet for vilde dyr handler om overlevelse

de bedst tilpassede overlever

Emma ind med med to stuepiger der serverer te.

arter der ikke kan tilpasse sig

vil i helt ekstreme tilfælde dø ud”

li’som mig

jeg er ødelagt af

Wallace

Alfred Russell Wallace løftet frem i lyset

Charles Robert Darwin står i skyggen

efter så mange års arbejde

Stuepigerne ud

Emma

hvad tænker du James?

James

hvad skal man tænke?

Charles

hvad skal jeg tænke om mit arbejde?

Emma

det kan umuligt være spildt?

James

Wallace og du

samme teori

Emma

er det så slemt?

Charles

det er slemt

den samme teori

kort og koncist

Emma

James

hvad mener du?

James

jeg tænker at min hjerne står stille

Emma

stille...

Charles

havets bølger lægger sig langsomt til hvile

døden er ved at finde sin plads under den dunkle himmel

små sorte pletter danser i horisonten

Emma

den mørke nat omslutter mig med frygten for dit helbred

James

tavsheden i det store rum uden vægge skræmmer mig

Charles

den gølge ørken og det tørre sand er min fremtid

Emma

dine usikre øjne sveden på din pande forstærker min uro

James

mit sprog smuldrer blir til støv i min mund

usammenhængende lyde svirrer omkring

men danner ingen mening

Emma

dit åndedræt er så tungt at jeg tror døden nærmer sig

Charles

små sorte pletter tumler rundt i horisonten

den sorte sod klæber til kroppen

klippeduerne søger ly for natten men styrter i havet

Charles og James

hvad skal man tænke?

Emma

at to er bedre end en

at to ens teorier styrker hinanden

at dyrenes kamp om at sikre sig en fremtid

ikke er den samme for mennesket

når det gælder indsigt i naturens principper

er det ikke noget større der er på spil

end stolthed og forfængelighed?

James

at to er bedre end én...

du må færdiggøre et sammendrag

til Videnskabernes Selskab snarest muligt

ellers tager Wallace din plads i historien

selv om du kom først

Charles

jeg er så træt

jeg er nødt til at trække mig tilbage.

beklager...

Charles ud.

Emma

mere the?

eller kan jeg rydde af bordet?

Emma kalder stuepigerne ind igen.

jeg er glad for at du syns om ideen

James

ideen?

Emma

at to er bedre en...

DARWIN, libretto

Mellemspil 4

Klavermusik med kor a cappella

DARWIN, libretto

Scene 6

Stue i Downs. Emma og Charles.

Charles

skal vi gå en aften tur og nyde naturen sammen?

Emma

gerne himlen er så smuk

Charles

vi ku også bare blive her og nyde aftenlyset forsvinde?

Emma

er du for træt til at gå?

Charles

lidt træt og lettet over at alt er faldet på plads

oplæsningen i London af begge tekster

min og Wallaces

Emma

ville du gerne have været der?

Charles

alt gik som det skulle skriver James

det er nok for mig lige nu

Emma

vi kan gå den tur en anden dag når du er mere frisk

Charles

skal vi gå?

jeg er glad for at vi ikke bor i London

her er vi tæt på naturen

Emma

jeg elsker vildnisset for enden af vejen

hvor insekterne flyver omkring

Charles

den grønne skrænt med de vilde blomster

Emma

og fuglene der synger fra buskene

Charles

det er noget særligt at være så tæt på det levende

Emma

jeg elsker vildnisset for enden af vejen

og jeg elsker at gå den vej med dig

hvad enten det er morgen middag eller aften

Charles

jeg elsker at gå den vej med dig

hvad enten det er morgen middag eller aften

og fundere over hvor forskellige

vildnissets organismer er fra hinanden

komplicerede relationer i konstant forandring

skabt af love der virker rundt omkring os til evig tid

Emma

forandringer der konstant former nye komplekse relationer

mellem forskellige livsformer

Charles

jeg er glad for vi bor så tæt på naturen

Emma

og jeg elsker at gå den tur med dig i vildnisset

hvad enten det er morgen middag eller aften

Charles

skal vi gå?

Emma

er du ikke for træt?

Charles

lidt træt men ikke for træt til en aften tur med dig

Begge

lad os gå den tur endnu engang og lytte til fuglene